

T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

Sayı : 22346197-610/ 3386
Konu : 7/24822 Sayılı Soru Önergesi

3.../..52018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: 20.03.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.00000250529 sayılı yazınız.

Tokat Milletvekili Sayın Kadim DURMAZ tarafından yazılı olarak cevaplanması isteğiyle tarafıma yöneltilen 7/24822 sayılı Yazılı Soru Önergesi ile ilgili cevap metni ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 Sayfa)

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

CHP Tokat Milletvekili Sayın Kadim DURMAZ Tarafından Yöneltilen 7/24822 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni:

1-2-3 No'lu Sorulara Cevap Teskil Edebilecek Metin

Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında başlatılan Vize Serbestisi Diyaloğu, kısa süreli kalışlarda Türk vatandaşlarına uygulanan Schengen vizesinin kaldırılmasını amaçlamaktadır.

16 Aralık 2013 tarihinde başlatılan Vize Serbestisi Diyaloğu (VSD) kapsamında Türkiye'nin atması gereken adımlar Vize Serbestisi Yol Haritasında 72 yükümlülük halinde sıralanmaktadır.

Vize Serbestisi Yol Haritasında yer alan yükümlülükler, Yol Haritasında 5 ana başlıkta sınıflandırılmaktadır. Bunlar, geri kabule ilişkin yükümlülükler, belge güvenliği, göç yönetimi, kamu düzeni ve güvenliği ile temel haklardır.

Avrupa Komisyonu, 4 Mayıs 2016 tarihi itibarıyla Türkiye'nin Vize Serbestisi Yol Haritasında yer alan 72 yükümlülüğün 65'ini tamamen karşıladığını teyit etmiştir. Ayrıca, Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan konuya ilişkin diğer raporlarda da Türkiye'nin karşıladığı yükümlülükler tekrar teyit edilmiştir.

Kalan yükümlülükler kapsamında; Türkiye-AB Geri Kabul Anlaşması'nın bütün hükümlerinin vatandaşlarımıza vize serbestisi sağlanmasıyla eş zamanlı olarak uygulanacağı AB tarafına iletilmiştir. Ayrıca biyometrik pasaportlar bağlamında, ikinci nesil pasaportlara ilişkin olarak AB fonlarıyla desteklenen proje ise devam etmektedir. Bu tip pasaportlara 2 Nisan 2018 tarihi itibarıyla geçilmiştir.

AB vize serbestisi sürecimizde kalan yükümlülüklerle ilişkin yapılabilecek hazırlıklara ilişkin teknik bir çalışma Dışişleri Bakanlığımız koordinasyonunda yürütülmüştür. Müteakip olarak çalışma kağıdımız Avrupa Komisyonu'na iletilmiştir. Vize Serbestisi Diyaloğunda ülkemiz, önümüzdeki süreçte AB'den yapıcı ve siyasi olmayan bir tutum sergilemesini beklemektedir.

4 No'lu Soruya Cevap Teskil Edebilecek Metin

Türkiye'nin AB'ye katılım sürecinde karşılaştığı en önemli sorun müzakere fasıllarının açılmasında ve kapanmasında ülkemizin önüne çıkarılan siyasi engellerdir. Türkiye'nin katılım müzakereleri, Müzakere Çerçeve Belgesi kapsamında, 35 fasıl üzerinden yürütülmektedir. Müzakere sürecinde fasıllar, aday ülkelerin AB Konseyi tarafından belirlenen açılış kriterlerini yerine getirme durumuna göre açılır ve yine her fasıl için Konsey tarafından belirlenen kapanış kriterlerini yerine getirme durumlarına göre geçici olarak kapatılır. Dolayısıyla "normal koşullarda" her bir fasılda yerine getirilmesi gereken bazı teknik koşullar vardır ve aday ülke bu koşulları yerine getirdiğinde müzakereler ilerler. Fasılların açılış-kapanış kriterlerinin belirlenmesi, bunların karşılandığının teyit edilmesi ve genişleme sürecine ilişkin tüm kararlar AB Konseyinde "oybirliği" ile alınır. Diğer bir deyişle, katılım müzakerelerine ilişkin bir karar alınırken tüm üye ülkelerin onayı gerekmektedir, yalnız bir üyenin bile olumsuz görüş beyan etmesi fasılların açılmasını veya kapanmasını engelleyebilmektedir. Nitekim ülkemizin katılım müzakereleri Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) başta olmak üzere bazı üye ülkelerin dönem dönem karşımıza çıkardığı tamamen siyasi engeller nedeniyle normal seyrinde ilerleyememektedir.

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

Halihazırda, Türkiye'nin katılım müzakerelerinde 16 fasıl müzakereye açılmış, bir tanesi geçici olarak kapatılmıştır.

Müzakereye Açılan Fasıllar:

- 25. Fasıl: Bilim ve Araştırma (geçici olarak kapatılmıştır) (Avusturya, 12.06.2006)
- 20. Fasıl: İşletme ve Sanayi Politikası (Almanya, 29.03.2007)
- 18. Fasıl: İstatistik (Almanya, 26.06.2007)
- 32. Fasıl: Mali Kontrol (Almanya, 26.06.2007)
- 21. Fasıl: Trans-Avrupa Ağları (Portekiz, 19.12.2007)
- 28. Fasıl: Tüketicinin ve Sağlığın Korunması (Portekiz, 19.12.2007)
- 6. Fasıl: Şirketler Hukuku (Slovenya, 17.06.2008)
- 7. Fasıl: Fikri Mülkiyet Hukuku (Slovenya, 17.06.2008)
- 4. Fasıl: Sermayenin Serbest Dolaşımı (Fransa, 19.12.2008)
- 10. Fasıl: Bilgi Toplumu ve Medya (Fransa, 19.12.2008)
- 16. Fasıl: Vergilendirme (Çek Cumhuriyeti, 30.06.2009)
- 27. Fasıl: Çevre (İsveç, 21.12.2009)
- 12. Fasıl: Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı (İspanya, 30.06.2010)
- 22. Fasıl: Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu (Litvanya, 05.11.2013)
- 17. Fasıl: Ekonomik ve Parasal Politika (Lüksemburg, 14.12.2015)
- 33. Fasıl: Mali ve Bütçesel Hükümler (Hollanda, 30.06.2016)

14 fasıl AB Konseyi veya Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin siyasi nitelikli engellemeleri nedeniyle bloke edilmiş durumdadır. 11 Aralık 2006 tarihli AB Genel İşler ve Dış İlişkiler Konseyi'nde alınan karar uyarınca Ek Protokol'ün uygulanması 8 fasıl için açılış kriteri, diğer tüm fasıllar için ise kapanış kriteri olarak belirlenmiştir.

11 Aralık 2006 tarihli Genel İşler ve Dış İlişkiler Konseyi Kararı çerçevesinde askıya alınan fasıllar:

- 1. Fasıl: Malların Serbest Dolaşımı
- 3. Fasıl: İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi
- 9. Fasıl: Mali Hizmetler
- 11. Fasıl: Tarım ve Kırsal Kalkınma
- 13. Fasıl: Balıkçılık
- 14. Fasıl: Taşımacılık Politikası
- 29. Fasıl: Gümrük Birliği
- 30. Fasıl: Dış İlişkiler

Ayrıca, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY), 8 Aralık 2009 tarihli Genel İşler Konseyi toplantısında 6 fasılda ilerleme kaydedilmesini tek taraflı olarak bloke ettiğini ve ilişkilerin normalleşmesi şartına bağladığını beyan etmiştir.

GKRY'nin tek taraflı olarak bloke ettiği fasıllar:

- 2. Fasıl: İşçilerin Serbest Dolaşımı
- 15. Fasıl: Enerji
- 23. Fasıl: Yargı ve Temel Haklar
- 24. Fasıl: Adalet, Özgürlük ve Güvenlik
- 26. Fasıl: Eğitim ve Kültür
- 31. Fasıl: Dış, Güvenlik ve Savunma Politikası

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

Dolayısıyla, Türkiye bu fasıllardaki tüm teknik şartları yerine getirse bile Kıbrıs sorunu çözülmeden bu fasılların açılması mümkün görünmemektedir. Bir başka ifadeyle, Türkiye pek çok fasılda hazırlıklarını tamamlamış olmasına rağmen siyasi engellerden dolayı fasıllar müzakereye açılamamaktadır. Örneğin en son açtığımız 17. Ekonomik ve Parasal Politika ile 33. Mali ve Bütçesel Hükümler fasılları, daha önce Fransa tarafından bloke edildiği için açamadığımız fasıllardı. Fransa, Nicolas Sarkozy'nin Cumhurbaşkanlığı döneminde 5 faslı¹ üyeliğe doğrudan ilgili olduğu gerekçesiyle engellemekteydi. François Hollande'ın Cumhurbaşkanı seçilmesiyle birlikte bu fasılların açılmasına ilişkin siyasi engel ortadan kalkmış ve Türkiye zaten uyum düzeyi yüksek olan bu 2 faslı kısa sürede müzakereye açmıştır.

Sonuç olarak, AB'nin geçmiş genişlemelerine ve hâlihazırda aday ülkelerin katılım süreçlerine bakıldığında Türkiye'nin katılım süreci kadar siyasi müdahaleye maruz kalmış başka bir ülke bulunmamaktadır. Ülkemiz katılım sürecinin gerekliliklerine bağlıdır ve AB üyeliği stratejik önceliğimiz olmaya devam etmektedir. Ancak katılım müzakerelerinin sürdürülebilirliği Türkiye'nin somut adımlarına AB tarafından samimi karşılık verilmesiyle mümkün olacaktır.

5-6-7 No'lu Sorulara Cevap Teskil Edebilecek Metin

Ülkemizde anayasal güvence altında olan yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkeleri çerçevesinde yargı süreçleri, bağımsız mahkemelerce yürütülmektedir.

Tutuklu bulunan kişilerle ilgili olarak tutukluluk durumunun sonlandırılması hakimler tarafından takdir edilmektedir.

Yargı aktörlerince verilen tarafsız ve bağımsız kararların, AB sürecimizde herhangi bir müzakere başlığı ile ilişkilendirilmesi mümkün değildir. Aksi bir durum, hem AB değerleriyle hem de hukukun üstünlüğü ilkesiyle bağdaştırılamaz.

Yargıya ilişkin olarak, ülkemizde yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi amacıyla son dönemde önemli adımlar atılmıştır. 16 Nisan 2017 tarihli Anayasa referandumu ile Anayasamızın yargı yetkisini düzenleyen maddesinde değişiklik yapılarak yargı 'bağımsızlığı' ilkesine 'tarafsızlığı' da eklenmiştir.

Anayasa referandumu ile ayrıca askeri mahkemeler kaldırılmıştır. Yapılan diğer değişiklikler ile, HSK'nın bağımsızlığı güçlendirilmiş olup, yeni HSK kompozisyonunda toplam 13 üyeden 9'u hakim ve savcılardan oluşmaktadır. Bu oran, pek çok Avrupa ülkesinden daha fazladır.

Adil yargılanma hakkını güçlendirmek için kurulan adli ve idari yargıda istinaf mahkemelerinin sayısı artmıştır.

AB'ye uyum doğrultusunda hazırlanan Yargı Reformu Stratejisi Belgesindeki hedefler doğrultusunda çalışmalar devam etmektedir. Söz konusu belgede öngörülen hedefler önemli bir ölçüde gerçekleştirilmiştir.

¹ 11. Fasil: Tarım ve Kırsal Kalkınma (Aynı zamanda, 2006 Ek Protokole ilişkin Konsey Kararı ile askıya alınan 8 fasıldan biridir), 17. Fasil: Ekonomik ve Parasal Politika, 22. Fasil Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu, 33. Fasil: Mali ve Bütçesel Hükümler 34. Fasil: Kurumlar